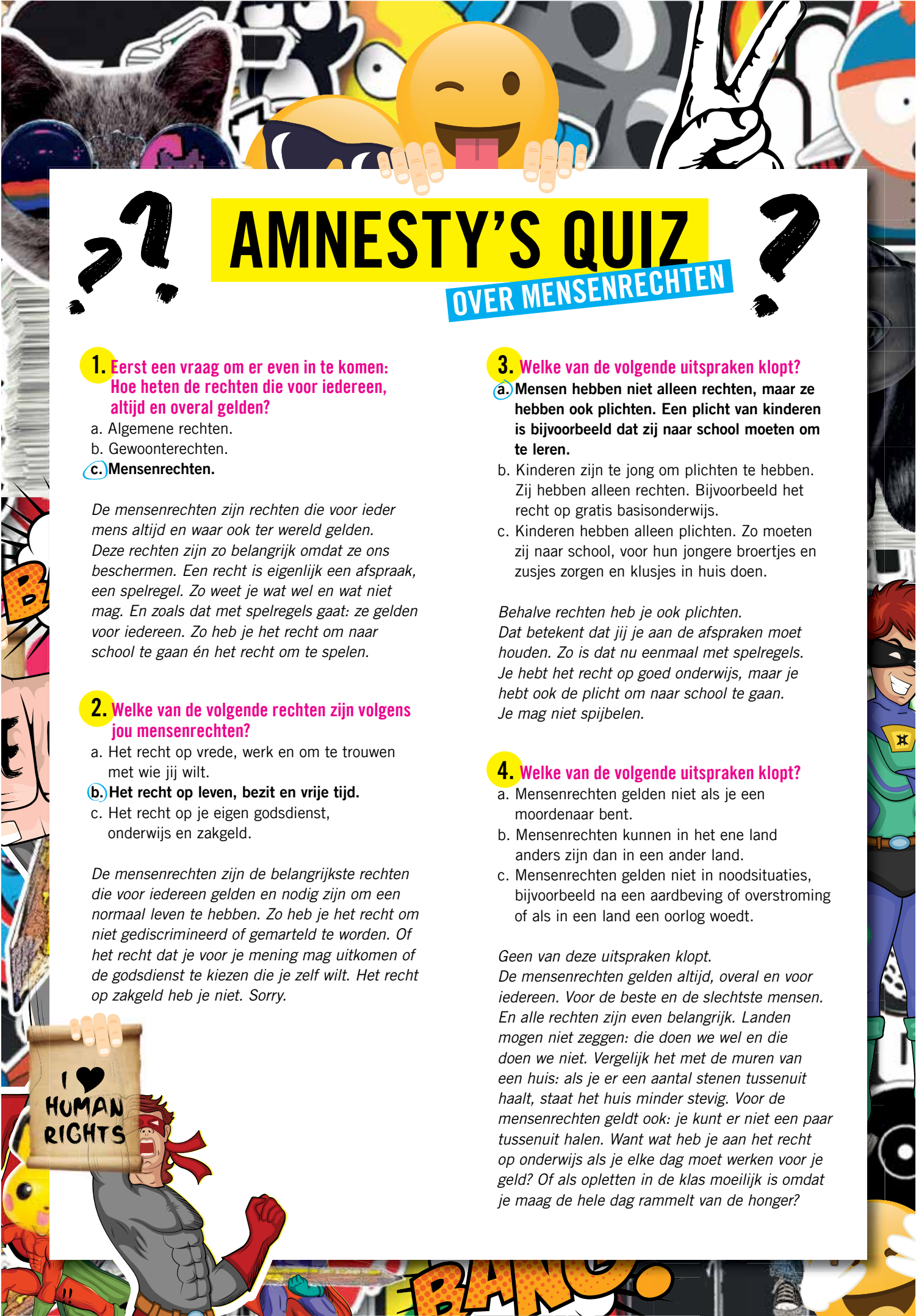

AMNESTY'S QUIZ

OVER MENSENRECHTEN

**1. Eerst een vraag om er even in te komen:
Hoe heten de rechten die voor iedereen,
altijd en overal gelden?**

- a. Algemene rechten.
- b. Gewoonterechten.

c. Mensenrechten.

De mensenrechten zijn rechten die voor ieder mens altijd en waar ook ter wereld gelden. Deze rechten zijn zo belangrijk omdat ze ons beschermen. Een recht is eigenlijk een afspraak, een spelregel. Zo weet je wat wel en wat niet mag. En zoals dat met spelregels gaat: ze gelden voor iedereen. Zo heb je het recht om naar school te gaan én het recht om te spelen.

2. Welke van de volgende rechten zijn volgens jou mensenrechten?

- a. Het recht op vrede, werk en om te trouwen met wie jij wilt.
- b. Het recht op leven, bezit en vrije tijd.**
- c. Het recht op je eigen godsdienst, onderwijs en zakgeld.

De mensenrechten zijn de belangrijkste rechten die voor iedereen gelden en nodig zijn om een normaal leven te hebben. Zo heb je het recht om niet gediscrimineerd of gemarteld te worden. Of het recht dat je voor je mening mag uitkomen of de godsdienst te kiezen die je zelf wilt. Het recht op zakgeld heb je niet. Sorry.

3. Welke van de volgende uitspraken klopt?

- a. Mensen hebben niet alleen rechten, maar ze hebben ook plichten. Een plicht van kinderen is bijvoorbeeld dat zij naar school moeten om te leren.**
- b. Kinderen zijn te jong om plichten te hebben. Zij hebben alleen rechten. Bijvoorbeeld het recht op gratis basisonderwijs.
- c. Kinderen hebben alleen plichten. Zo moeten zij naar school, voor hun jongere broertjes en zusjes zorgen en klusjes in huis doen.

Behalve rechten heb je ook plichten. Dat betekent dat jij je aan de afspraken moet houden. Zo is dat nu eenmaal met spelregels. Je hebt het recht op goed onderwijs, maar je hebt ook de plicht om naar school te gaan. Je mag niet spijbelen.

4. Welke van de volgende uitspraken klopt?

- a. Mensenrechten gelden niet als je een moordenaar bent.
- b. Mensenrechten kunnen in het ene land anders zijn dan in een ander land.
- c. Mensenrechten gelden niet in noodsituaties, bijvoorbeeld na een aardbeving of overstroming of als in een land een oorlog woedt.

Geen van deze uitspraken klopt.

De mensenrechten gelden altijd, overal en voor iedereen. Voor de beste en de slechtste mensen. En alle rechten zijn even belangrijk. Landen mogen niet zeggen: die doen we wel en die doen we niet. Vergelijk het met de muren van een huis: als je er een aantal stenen tussenuit haalt, staat het huis minder stevig. Voor de mensenrechten geldt ook: je kunt er niet een paar tussenuit halen. Want wat heb je aan het recht op onderwijs als je elke dag moet werken voor je geld? Of als opletten in de klas moeilijk is omdat je maag de hele dag rammelt van de honger?

I ♥
HUMAN
RIGHTS

- 5. Jij mag zeggen dat je bloemkool vies vindt, je mag zeggen dat je Ajax een slechte voetbalclub vindt. Mag je ook zeggen dat mensen uit Groningen stinken?**

a. Ja, maar niet tegen die Groningers zelf.
b. Ja, dat mag je tegen iedereen zeggen.
c. Nee, dat mag je niet zeggen.

Dat mag, het is een vooroordeel, maar je mag het zeggen. Maar: je hoeft het natuurlijk niet te zeggen. Het is beter om met de gevoelens van andere mensen rekening te houden en ze met respect te behandelen. Dat zou je zelf ook fijner vinden.

- 6. Dikke mensen zijn lui. Mannen kunnen niet goed strijken. Mensen met een beperking werken minder hard dan mensen zonder beperking. Mag je dit zeggen?**

a. Ja, maar niet tegen zwarte mensen, strijkende mannen en mensen met een beperking zelf.
b. Ja, dat mag je tegen iedereen zeggen.
c. Nee, dat mag je niet zeggen.

Ja, dat mag. Het zijn vooroordelen, maar het is geen discriminatie. Je doet er mensen niet echt kwaad mee. Maar ook hier geldt: je kunt beter rekening houden met de gevoelens van een ander.

- 7. Wat is een vooroordeel eigenlijk?**

a. Een ander woord voor de kenmerken van een groep mensen.
b. Een oordeel over iemand dat niet op kennis van zaken berust.
c. Een oordeel over iemand dat op waarheid berust.

Een vooroordeel is een negatieve mening die je over iets of iemand hebt, voordat je echt weet hoe het zit. Iedereen heeft vooroordelen. Het gaat erom dat je dat weet van jezelf, en om wat je ermee doet. Hoe werkt een vooroordeel? Je past het beeld dat je hebt van een bepaalde groep toe op één persoon uit die groep. Stel, je leest in de krant dat Groningse voetbalsupporters met elkaar op de vuist zijn gegaan. Als je dan meteen denkt dat die ene jongen bij jou in de klas, die toevallig ook uit Groningen komt, ook een agressieveling is, dan heb je je een vooroordeel gevormd over Groningse voetbalsupporters.

- 8. De leraar Duits is ontslagen omdat hij homo is. Ahmed mag de disco niet in omdat zijn ouders in Marokko zijn geboren. Een klasgenoot uit Amsterdam wordt gepest omdat iemand zegt dat Amsterdammers arrogant zijn. Mag dit?**

a. Ja.
b. Nee.
c. Soms wel, soms niet.

Dit mag allemaal niet, want dit is discriminatie. Je discrimineert als je vooroordelen 'uitvoert'. Zoals het ontslaan van de leraar, het weigeren om Ahmed toe te laten of het pesten van iemand uit Amsterdam.

- 9. Een modellenbureau heeft een open inschrijving. Iedereen mag zich als model inschrijven. De directrice zegt dat jij je niet mag inschrijven omdat je te dik bent. Mag zij jou weigeren?**

a. Ja, dat mag want modellen moeten slank zijn.
b. Ja, dat mag want zij is de baas.
c. Nee, dat mag niet want het is een open inschrijving, dus iedereen mag zich inschrijven.

Dat mag niet. Iedereen mag zich inschrijven, ook al heb je maat 44 of meer. Je kunt alleen niet eisen dat je ook opdrachten krijgt. Dat hangt af van de opdrachtgevers.

- 10. Er zal een film gemaakt worden over het leven van Lil' Kleine. Brace wil graag de rol van Lil' Kleine spelen. Hij wordt afgewezen omdat hij zwart is. Mag dat?**

a. Ja, dat mag want hij lijkt niet op Lil' Kleine.
b. Nee, dat mag niet want dat is discriminatie.
c. Nee, dat mag niet want dat is een vooroordeel.

Hier doet huidskleur er wél toe, want mede daardoor lijkt Brace niet op Lil' Kleine. De huidskleur is dan een kenmerk dat er wel toe doet. Maar voor een baan als loodgieter maakt het niet uit welke huidskleur je hebt. Je huidskleur mag dan geen reden zijn om je niet aan te nemen.

11. Wat is discriminatie?

- a. Discriminatie is onbeleefd en zonder respect met iemand omgaan.
- b. Discriminatie is iemand ongelijk behandelen vanwege kenmerken die er niet toe doen.**
- c. Discriminatie is iemand treiteren.
Het komt van het woord dissen.

Discriminatie is iemand ongelijk behandelen vanwege kenmerken die er niet toe doen. Bij discriminatie denk je al snel dat het gaat om huidskleur en afkomst. Dat kan, maar mensen worden bijvoorbeeld ook gediscrimineerd vanwege hun geloof, omdat ze homo of lesbienne zijn of vanwege hun leeftijd. Discriminatie komt overal voor. Het is de meest voorkomende mensenrechtenschending in Europa.

12. "We laten in deze kroeg geen zwarten toe." Deze uitspraak is:

- a. Een vooroordeel.
- b. Seksisme.
- c. Racisme.**

Racisme is discriminatie op grond van iemands ras. Bij racisme worden mensen achtergesteld omdat zij (of hun ouders) een andere afkomst hebben, bijvoorbeeld mensen die uit Marokko, Turkije of de Antillen komen.

13. Een bekend mensenrecht is het recht op vrijheid van meningsuiting. Dat betekent dat je mag zeggen wat je denkt. Je hebt ook het recht om informatie te zoeken. Waarom horen die rechten bij elkaar?

- a. Omdat je ergens informatie over nodig hebt, voordat je er echt je mening over kunt geven.**
- b. Omdat er niet genoeg informatie is over de vrijheid van meningsuiting in sommige landen.
- c. Omdat de kranten anders alleen schrijven wat de regering wil dat er geschreven wordt.

**VRIJHEID
VAN
MENING**

14. Vrijheid van meningsuiting betekent niet dat je alles mag zeggen wat je denkt. Wat mag je niet zeggen?

- a. Je mag mensen niet oproepen om anderen vanwege hun huidskleur te discrimineren.
- b. Je mag mensen niet oproepen om een oorlog te beginnen.**
- c. Je mag mensen niet oproepen om anderen te haten.

Alle drie zijn goed. Het is in Nederland verboden om een ander expres te beledigen vanwege zijn of haar ras of godsdienst, of wanneer iemand een beperking heeft of homo of lesbienne is. Dat is vastgelegd in het Wetboek van Strafrecht. Je mag ook geen dingen zeggen waardoor mensen anderen gaan haten of om anderen aan te moedigen om iemand in elkaar te slaan.

15. Welk mensenrecht is het belangrijkste: vrijheid van meningsuiting of het recht om niet gediscrimineerd te worden?

- a. Vrijheid van meningsuiting, want iedereen mag zeggen wat hij denkt.
- b. Allebei zijn even belangrijk, want alle mensenrechten zijn even belangrijk.**
- c. Het recht om niet gediscrimineerd te worden, want discriminatie is verboden.

*Er zijn mensenrechten die elkaar soms in de weg staan. Bijvoorbeeld het recht op vrijheid van meningsuiting en het recht om niet gediscrimineerd te worden. Omdat alle mensenrechten even belangrijk zijn, moet elke keer dat zo'n botsing plaatsvindt door de rechter gekeken worden wat **in dat geval** het zwaarst weegt, ofwel het belangrijkste is. Soms is dat het recht op vrijheid van meningsuiting, soms is dat het recht om niet gediscrimineerd te worden.*

16. Voor hoeveel mensen in Nederland gelden de mensenrechten?

- a. 14 miljoen.
- b. 17 miljoen.**
- c. 28 miljoen.

In Nederland wonen iets meer dan 17 miljoen mensen. De mensenrechten gelden altijd, overal en voor iedereen. Dus ook voor vluchtelingen, asielzoekers, toeristen, kinderen, mensen met een beperking en noem maar op.

17. Hoeveel vluchtelingen zijn er op de hele wereld?

- a. 17 miljoen.
- b. 28 miljoen.
- c. 65 miljoen.**

Eind 2016 waren er 65 miljoen vluchtelingen. Van hen waren 40 miljoen mensen in hun eigen land op de vlucht. Deze groep vluchtelingen noem je ontheemden. Nog nooit was het aantal vluchtelingen zo hoog.

18. In Nederland wonen 17 miljoen mensen. In de hele wereld zijn 65 miljoen mensen op de vlucht. Hoeveel keer is dit het aantal inwoners van Nederland?

- a. Bijna twee keer zoveel.
- b. Bijna vier keer zoveel.**
- c. Bijna acht keer zoveel.

Het juiste antwoord is bijna vier keer zoveel: $3,8 \times 17 \text{ miljoen} = 65 \text{ miljoen}$. In Nederland wonen ongeveer 250.000 vluchtelingen. Dat is 1,5 procent van het aantal mensen dat in Nederland woont. De meeste vluchtelingen komen uit Syrië, waar een oorlog woedt. Ook zijn er in ons land veel vluchtelingen uit Eritrea, omdat in dat land veel mensen onderdrukt worden.

19. Een vluchteling is iemand die op zoek is naar:

- a. Werk.
- b. Onderdak.
- c. Bescherming.**

Je bent officieel een vluchteling wanneer je je land moet verlaten omdat je gevaar loopt om politieke of sociale redenen. Bijvoorbeeld omdat er oorlog wordt gevoerd waar jij woont. Of omdat je gevaar loopt om in de gevangenis te komen vanwege je mening, je geloof of vanwege je huidskleur. Je hebt dus bescherming nodig.

20. Een immigrant is iemand...?

- a. die vanuit een ander land in Nederland komt wonen.**
- b. die in Nederland geboren is.
- c. van wie de ouders eerst in een ander land woonden.

Een migrant is iemand die naar een ander land verhuist. Een immigrant is iemand die vanuit het buitenland in een ander land komt wonen. Een emigrant is iemand die zijn eigen land verlaat om in een ander land te gaan wonen. De emigrant uit het ene land, is dus de immigrant in het andere land.

21. En de laatste vraag: waar houdt Amnesty International zich mee bezig?

- a. Actievoeren tegen de regering.
- b. Geld inzamelen voor het beschermen van bedreigde dieren.
- c. Ervoor zorgen dat iedereen zich aan de mensenrechten houdt.**

Amnesty wil dat iedereen zich aan de mensenrechten houdt. In veel landen gebeurt dat nog niet. Amnesty-medewerkers onderzoeken dat. En samen met heel veel anderen mensen wordt er actiegevoerd. Bijvoorbeeld via de Schrijfmarathon: overal ter wereld schrijven mensen dan brieven aan koningen, presidenten en ministers. Ze vragen om de vrijlating van mensen die gevangenzitten omdat ze een grote mond hadden of om discriminatie tegen te gaan. En ze schrijven brieven en tekenen kaarten. Zo steunen ze mensen die groot onrecht is aangedaan.

TWEE VRAGEN VOOR EEN SHOOT-OUT.

- Hoeveel mensen waren op 1 januari 2017 lid van Amnesty in Nederland?

Op 1 januari 2017 waren 250.521 mensen lid van Amnesty Nederland.

- Hoeveel leerlingen uit het basis- en voortgezet onderwijs deden in 2016 mee aan Amnesty's Schrijfmarathon in Nederland?

Dat waren 27.225 leerlingen.

